

ברוך אתה יהוה
אלהינו מלך העולם
אשר קדשנו במצותיו
וצונו לעסוק
בדברי תורה.

Barukh Atah Adonai
Eloheinu melekh ha-olam
asher kidshanu b'mitzvotav
v'tzivanu la'asok
b'divrei Torah.

Blessed are You, YHVH,
our God, eternal sovereign, who
sanctifies us in God's connecting
command to busy ourselves
in words of Torah.

THE BACKSTORY

Exodus 25:30

ונתת על השלחן לחם פנים לפני
תמיד:

On the table [of the *Mishkan*], put *lehem panim*
before Me always.

Leviticus 24:5-9

ולקחת סלת ואפית אתה שתיים עשרה
חלות שגלי עשרונים יהיה החלה האחת:
ושמת אותם שתיים מערכות שש
המערכות על השלחן הטהור לפני יהוה:
ונתת על המערכת לבנה זכה והיתה
ללחם לאזכרה אשה ליהוה: ביום
השבת ביום השבת יערכנו לפני יהוה:
תמיד מאת בני ישראל ברית עולם:
והיתה לאהרון ולבניו ואכלהו במקום
קדש כפי קדש קדשים הוא לו מאשי
יהוה חק-עולם:

Take choice flour and from it bake 12 loaves, two-
tenths of an [oil] measure for each loaf. Place them
on the pure table before YHVH two rows, six per
row. With each row, place pure frankincense as an
extra merit for the bread, a fire offering to YHVH.
Arrange them each and every Shabbat before
YHVH as an eternal covenant of the Children of
Israel. They will be for Aharon and his sons, who
will eat them in the Holy Place, for they are [for
the *kohanim*] as most holy from YHVH's fire
offerings as an eternal statute.

washing hands:
• water = flow

B.T. Berakhot 35a-b

כיצד מברכין על הפירות? על פירות
האילן הוא אומר: בורא פרי העץ חוץ מן
היין שעל היין הוא אומר: בורא פרי
הגפן. ועל פירות הארץ הוא אומר: בורא
פרי האדמה, חוץ מן הפת, שעל הפת
הוא אומר: המוציא לחם מן הארץ. ועל
הירקות הוא אומר: בורא פרי האדמה.

How does one bless over fruits? Over tree fruits
one says: "Who creates fruit of the tree," except
wine. Over wine one says: "Who creates fruit of
the vine." Over fruits of the ground, one says:
"Who creates fruit of the soil," except bread. Over
bread one says: "Who brings forth bread from the
earth." Over vegetables one says: "Who creates
fruit of the soil."

מנא הני מילי? דתנו רבנן: קדש הלולים
ליהוה, מלמד שטעונים ברכה לפנייהם
ולאחריהם. מכאן אומר רבי עקיבא:
אסור לאדם שיטעום כלום קודם
שיברך....

From where do these matters [derive]? The rabbis
taught that [fruits of fourth-year saplings are "holy
for praises to YHVH" (Lev. 19:24) and require a
blessing before and after. From this, R. Akiva said:
One must never taste anything before one blesses.

אסור לו לאדם שיהנה מן העולם הזה
בלא ברכה. וכל הנהנה מן העולם הזה
בלא ברכה מעל....

One must not derive benefit from this world [that
is God's property] without a blessing beforehand.
And all who derive benefit from this world
without a blessing mis-uses [a sacred object]....

כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה
כאילו גזל להקדוש ברוך הוא ויבנסת
ישראל:

All who derive benefit from this world without a
blessing are as a thief from the Holy Blessed One
and the whole of Israel.

HA-MOTZI: THE MITZVAH

How Much Is Enough?

B.T. Berakhot 37b

האי חביצא דאית ביה פרוורין כזית ...
מברך עליו "המוציא לחם מן הארץ" ...

[If] a cooked dish contains pieces of bread [the size] of an olive, ... one says: "Who brings forth bread from the earth"

היה עומד ומקריב מנחות בירושלים ...
נטלן לאכלן, מברך "המוציא לחם מן הארץ". ותני עלה: וכולן, פותתן כזית.

When [the priest] stood and offered meal-offerings in Jerusalem, he would ... take them to eat and say: "Who brings forth bread from the earth." And of it was taught: [he crumbled] it in olive-sized pieces.

What Counts as "Bread"?

B.T. Berakhot 37a

הכוסס את החטה מברך עליה "בורא פרי האדמה". טחנה אפאה ובשלה, בזמן שהפרוסות קיימות ... מברך עליה "המוציא לחם מן הארץ". אם אין הפרוסות קיימות ... מברך עליה "בורא מיני מזונות".

One who chews wheat says: "Who creates fruit of the earth." If one ground [wheat], baked it and cooked [it into bread] – then if slices are intact, then ... one says: "Who brings forth bread from the earth." If not, then ... one says: "Who creates various kinds of nourishment."

What Ingredients Count?

Dry ingredients

Wheat, barley, rye, spelt, oats

Wet ingredients

Water, oil, oil substitutes

Method

Baked

Crumbles, Desserts and the Gluten-Free Crew

ברוך אתה יהוה אל הינו מלך העולם
בורא מיני מזונות. *Barukh Atah YHVH Eloheinu melekh ha-olam borei minei m'zonot.*

Blessed are You, YHVH our God, sovereign in all time and space,
who creates kinds of sustenance.

ברוך אתה יהוה אל הינו מלך העולם
שהכל נהיה בדברו. *Barukh Atah YHVH Eloheinu melech ha-olam she-hakol nihyeh b'dvaro.*

Blessed are You, YHVH our God, sovereign in all time and space,
for all things were [made] by God's word.

In What Order Do We Bless?

B.T. Berakhot 41a

היו לפניו מינין הרבה וכו'. אמר עולא:
מחלוקת בשברכותיהן שוות, דרבי
יהודה סבר מין שבעה עדיף, ורבנן
סברי מין חביב עדיף. אבל בשאין
ברכותיהן שוות - דברי הכל מברך על
זה, וחוזר ומברך על זה.

If there are multiple foods – Ulla said: It depends on how the food is apportioned. R. Yehudah holds: "If one is the seven species for which Israel was praised (Deut. 8:8 – "land of wheat and barley, of vines, figs and pomegranates, a land of olive trees and honey"), one first blesses over it. Otherwise, bless first over the most predominant food, then the next. The rabbis say: bless however one wants.

HA-MOTZI: MYSTICISM

For Bread, What Else Do We Do?

B.T. Hullin 106b

אמר רב אידי בר אבין אמר רב יצחק בר אשיאן נטילת ידים לחולין מפני סרך תרומה: R. Idi bar Avin says that R. Yitzhak bar Ashiyan says: The duty of lifting hands before [eating] non-sacred food is ancillary to [priestly consumption of the] *terumah*.

Spiritual Transporter: Sacred Time and Space

B.T. Berakhot 38b

תנו רבנן: מה הוא אומר? "המוציא לחם מן הארץ". רבי נחמיה אומר: "מוציא לחם מן הארץ". אמר רבא: ב"מוציא" כולי עלמא לא פליגי דאפיק משמע, דכתיב: "אל מוציאם ממצרים" ... ורבי נחמיה סבר המוציא דמפיק משמע, שנאמר: "המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים" ... Rabbis taught: What [blessing] does one say [over bread]? "Who brings forth [*hamotzi*] bread from the earth." Nehemiah said: "brought forth [*motzi*] bread from the earth." Rava said: None dispute that *motzi* means brought, as in (Num. 23:22), "God brought them forth [*motzi'am*] from Egypt...." Nehemiah opined that *hamotzi* means brings, as in (Ex. 6:7), "[So you will know that I, God, am] Who brings you out [*hamotzi etkhem*] from Egyptian suffering."

והלכתא "המוציא לחם מן הארץ", דקיימא לו כרבנן, דאמרי דאפיק משמע. The *halakhah* is that one says "Who brings forth [*hamotzi*] bread from the earth," for we hold by the rabbinic view that it also means "who brought."

Genesis 2:16-17; 3:17-19a

ויצו יהוה על-האדם לאמר מפל עץ-הגן אכל תאכל: ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות: ... YHVH commanded the human saying, "Of every tree of the garden you may eat, but of the tree of the knowledge of good and evil, you must not eat of it – for in the day that you eat of it you will die."

לאדם אמר כי ... תאכל מן-העץ אשר צויתך לאמר לא תאכל ממנו ארוה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה כל ימי חייך: וקוצ ודרדר תצמיח לך ואכלת את-עשב השדה: בזעת אפך תאכל לחם עד שובך אל האדמה. To the human [God] said, "As you ... ate of the tree that I commanded you, "You must not eat of it," for you the ground is cursed. In sorrow you will eat of it all the days of your life. It will sprout for you thorns and thistles; you will eat the herb of the field. By your brow's sweat will you eat bread until your return to the ground."

Zohar 2:125b

When one sits at one's table to eat, one makes the blessing over bread. Why do we say *hamotzi* [a noun, *who* brings forth bread] and not just *motzi* [a verb, brought forth bread]? The letter *hey* (ה) of *hamotzi* (המוציא) represents the hiddenness of all things that come from the upper concealed world of the highest supernal wisdom.

Mystical Intention from R. Isaac Luria (1534-1572)

The secret is to place all 10 fingers on the bread when reciting the 10 words of the blessing (*Ha-motzi*), and by that intention to reconnect the soul to the Ten Words (*i.e.* commandments) and the 10 dimensions (*sefirot*) by which the Holy Blessed One brings forth the universe in the constancy of creation.